

ბ ა ნ ჩ ი ნ ი ბ ა
საქართველოს სახელით

02 მაისი, 2011 წ.

ქ. თბილისი

თბილისის სააპელაციო სასამართლო
ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა

მოსამართლე – თეა ძიმისტარაშვილი

აპელაციი: საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო

მოწინააღმდეგე მხარე: ოთარ გურგენაშვილი

დავის საგანი: ხელშეკრულებით ნაკისრი გალდებულების დარღვევის გამო ზიანის ანაზღაურება

გასაჩივრებული გადაწყვეტილება: გორის რაიონული სასამართლოს 2011 წლის 4 იანვრის გადაწყვეტილება

აპელაციის მოთხოვნა: გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება სარჩელის არ დაკმაყოფილების ნაწილში და ახალი გადაწყვეტილების მიღებით ამ ნაწილში სასარჩელო მოთხოვნის სრულად დაკმაყოფილება

ზეპირი მოსმენის გარეშე განიხილა მოწინააღმდეგე მხარე – ოთარ გურგენაშვილისათვის საჯარო შეტყობინების შესახებ საკითხი და

გ ა მ თ ა რ გ ვ ი ა:

2010 წლის 29 ოქტომბერს გორის რაიონულ სასამართლოს სასარჩელო განცხადებით მიმართა საქართველოს თავდაცვის სამინისტრომ, ოთარ გურგენაშვილის მიმართ და ხელშეკრულების დარღვევის გამო ჯარიმის, პირგასამტებლოს და ზიანის ანაზღაურება მოითხოვა.

გორის რაიონული სასამართლოს 2011 წლის 4 იანვრის გადაწყვეტილებით საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს სასარჩელო განცხადება დაკმაყოფილდა ნაწილობრივ.

აღნიშნული გადაწყვეტილება სააპელაციო წესით გაასაჩივრა საქართველოს თავდაცვის სამინისტრომ და მოითხოვა გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმება სარჩელის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის ნაწილში და ახალი გადაწყვეტილების მიღებით ამ ნაწილში სასარჩელო მოთხოვნის დაკმაყოფილება.

თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2011 წლის 22 მარტის საოქმო განხინებით საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდა. უცვლელად დარჩა გორის რაიონული სასამართლოს 2011 წლის 4 იანვრის გადაწყვეტილება.

სააპელაციო სასამართლომ იმსჯელა საქმის სრულყოფილად, კანონმდებლობით დადგენილ უმოკლეს ვადაში განხილვისა და გაჭიანურების თავიდან აცილების გარემოებებზე, გაითვალისწინა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 78-ე მუხლით განსაზღვრული დებულებები და მიიჩნევს, რომ ვინაიდან მხარის ადგილსამყოფელი უცნობია და მისთვის სასამართლო განხინების ჩაბარება სხვაგვარად ვერ ხერხდება, მიზანშეწონილია ოთარ თამაზის-ძე გურგენაშვილს თბილისის სააპელაციო

სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2011 წლის 22 მარტის საოქმო განჩინება ეცნობოს საჯარო შეტყობინების გზით.

საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილის თანახმად, თუ ამ კოდექსით სხვა რამ არ არის დადგენილი ადმინისტრაციულ სამართლწარმოებაში გამოიყენება სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის დებულებანი.

საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 78-ე მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, თუ მხარის ადგილსამყოფელი უცნობია ან მისთვის სასამართლო უწყების ჩაბარება სხვაგვარად ვერ ხერხდება, სასამართლო უფლებამოსილია გამოიტანოს განჩინება სასამართლო შეტყობინების საჯაროდ გავრცელების შესახებ. სასამართლო შეტყობინება საჯაროდ ვრცელდება შესაბამისი სასამართლოს შენობაში ოვალსაჩინო ადგილზე ან ვებგვერდზე განთავსებით ან დაინტერესებული მხარის მოთხოვნის შემთხვევაში – მისივე ხარჯებით იმ გაზეთში, რომელიც მასობრივადაა გავრცელებული მხარის საცხოვრებელი ადგილის შესაბამის ადმინისტრაციულ-ტერიტორიულ ერთეულში, ან ინფორმაციის სხვა საშუალებებში გამოქვეყნებით.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, სააპელაციო სასამართლომ გაითვალისწინა საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 78-ე მუხლით განსაზღვრული დებულებები, მიიჩნია, რომ ვინაიდან მოწინააღმდეგე მხარის ადგილსამყოფელი უცნობია და მისთვის სასამართლო განჩინების ჩაბარება სხვაგვარად ვერ ხერხდება, მიზანშეწონილია ოთარ გურგენაშვილს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2011 წლის 22 მარტის საოქმო განჩინება ეცნობოს საჯარო შეტყობინების გზით. ამასთან, სასამართლო შეტყობინება საჯაროდ გავრცელდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ვებ-გვერდზე განჩინების გამოქვეყნების გზით.

სააპელაციო სასამართლომ იხელმძღვანელი საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის პირველი მუხლის მე-2 ნაწილით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 70-ე-78-ე, 285-ე მუხლებით და

დ ა ა დ გ ი ნ ა:

1. ადმინისტრაციულ საქმეზე №3/ბ-415-11, აპელანტი – საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო, მოწინააღმდეგე მხარე – ოთარ გურგენაშვილი, დავის საგანი – ჯარიმისა და პირგასამტებლოს დაკისრება, ზიანის ანაზღაურება, ოთარ თამაზის-ძე გურგენაშვილისათვის თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატის 2011 წლის 22 მარტის საოქმო განჩინების გაცნობა განხორციელდეს საჯარო შეტყობინების გზით. სასამართლო შეტყობინება საჯაროდ გავრცელდეს თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ვებ-გვერდზე განჩინების გამოქვეყნების საშუალებით.
2. ოთარ გურგენაშვილი გაფრთხილებულ იქნას, რომ სასამართლო განჩინება ჩაბარებულად ითვლება სასამართლო შეტყობინების თბილისის სააპელაციო სასამართლოს ვებ-გვერდზე განჩინების განთავსებიდან მე-7 დღეს.
3. განჩინებაზე კერძო საჩივარი არ დაიშვება.

მოსამართლე

თეა ძიმისტარაშვილი

**ამონაწერი
სასამართლო სხდომის ოქმიდან**

საქმე №3/ბ-415-11

22 მარტი, 2011 წელი
ქ. თბილისი

**თბილისის სააპელაციო სასამართლო
ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატა**

**მოსამართლე – თეა ძიმისგარაშვილი
სხდომის მდიგარი – ბეატრიჩე პაპანდოპულოვი**

აპელანტი
წარმომადგენელი	– საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო
– სოფიო ჩიხლაძე
მოწინააღმდეგე მხარე	– ოთარ გურგენაშვილი
დავის საგანი	– ხელშეკრულებით გათვალისწინებული ჯარიმის, ზიანისა
და პირგასამტებლოს ანაზღაურება
გასაჩივრებული გადაწყვეტილება	– გორის რაიონული სასამართლოს
ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2011
წლის 04 იანვრის გადაწყვეტილება.

მოსამართლემ გამოაცხადა ადგილზე თათბირით მიღებული დასაბუთებული განჩინება:

აპელანტის საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს მიერ გასაჩივრებულია გორის რაიონული სასამართლოს 2011 წლის 20 იანვრის გადაწყვეტილება იმ ნაწილში, რომლითაც არ დაკმაყოფილდა სარჩელი სამხედრო მოსამსახურის მიერ კონტრაქტის ვადამდე შეწყვეტის გამო, საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს სარჩელით მოთხოვნილი ჯარიმის თანხიდან 22 104 ლარიდან 14 964 ლარის, ზიანის – 9 955,93 ლარიდან 9 341,95 ლარის და პირგასამტებლოს – 6 631,20 ლარის ოთარ გურგენაშვილზე გადასახდელად დაკისრების შესახებ. პირველი ინსტანციის სასამართლომ მიიჩნია. აღნიშნულიდან გამომდინარე, საქმის ფაქტობრივი გარემოებების გათვალისწინებით, მოცემული დავის გადაწყვეტისას გამოყენებული უნდა იქნეს წარმოდგენილი კონტრაქტის 7.3. პუნქტის „გ“ ქვეპუნქტი, რამდენადაც ოთარ გურგენაშვილმა ამ კონტრაქტის საფუძველზე იმსახურა 1 წელი, 6 თვე და 2 დღე (ანუ 3 წლამდე). შესაბამისად, ჯარიმის გასაანგარიშებლად, სამხედრო მოსამსახურის ბოლო თვის ხელფასი უნდა გაანგარიშდეს ერთ წელზე, რამდენადაც ეს პუნქტი ჯარიმას ითვალისწინებს არა კონტრაქტით დარჩენილ ვადაზე გაანგარიშებას, არამედ მომდევნო ერთი წლის ხელფასის ანაზღაურებას. ამდენად, სარჩელით მოთხოვნილი ჯარიმის თანხიდან – 22 104 ლარიდან 14 964 ლარის მოთხოვნა, როგორც უსაფუძვლო, სასამართლომ არ დაკმაყოფილა. სასამართლო ასევე მიიჩნია, რომ საკონტრაქტო პირობების დარღვევის გამო ხელშეკრულების 7.3 მუხლით გათვალისწინებული ჯარიმა, ისევე როგორც

7.4 მუხლით გათვალისწინებული ყოველდღიური 0,2%-იანი გადასახდელი თანხა, ერთობლიობაში, სამართლებრივი ბუნებით, მხარეთა შორის შეთანხმებულ პირგასამტებელოს წარმოადგენს; აღნიშნულის მიუხედავად, ისედაც მაღალ პირგასამტებელოს მეორე სახე – საურავი ყოველ გადაცილებულ დღეზე, რაც მძიმე სახელშეკრულებო დათქმაა და შეუსაბამოდ მაღალია მოსალოდნელი ზიანის მიმართ. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 420-ე მუხლზე მითითებით სასამართლომ მიიჩნია რომ არ არსებობს მოპასუხე მხარისათვის პირგასამტებელოს (0,2%-ი) მოთხოვნის ფაქტობრივ-სამართლებრივი საფუძველი, იგი შეუსაბამოდ მაღალიცაა და ექვემდებარება მთლიანად შემცირებას; პირველი ინსტანციის სასამართლომ ასევე მიიჩნია, რომ მოსარჩელის მიერ ზიანის სახით მოთხოვნილი თანხა 9 341,95 ლარი წარმოადგენს მოპასუხეზე ნამსახურობის პერიოდში ხელფასის სახით გაცემულ თანხას, რომლის უკან დაბრუნების სამართლებრივი წანამდგრები მოქმედი კანონმდებლობით არ არის გათვალისწინებული;

აპელანტი არ იზიარებს პირველი ინსტანციის სასამართლოს დასკვნებს და განმარტავს, რომ მოპასუხეს კონტრაქტის 7.3. პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტის თანახმად უნდა დაკისრებოდა 7 140 ლართან ერთად 14 964 ლარი. ამასთან სარჩელში ზიანის სახით მოთხოვნილი თანხა არის არა ხელფასი, არამედ ის თანხა, რომლის ხელახლა გადახდაც მას მოუწია ახალი სამხედრო მოსამსახურის იმ დონემდე გაწვრთისათვის, რა დონეზეც იყო მოპასუხე კონტრაქტის დარღვევის დროს. პელანტი მიიჩნევს, რომ უკანონოა რაიონული სასამარტლოს გადაწყვეტილება პირგასამტებელოს ტანხის დაკისრებისნაწილში.

სააპელაციო სასამართლო მიიჩნევს, რომ აპელანტის მიერ სააპელაციო საჩივარში მითითებული გარემოებები არ ქმიან გასაჩივრებული გადაწყვეტილების გაუქმების პროცესუალურ საფუძველებს; კერძოდ სააპელაციო სასამართლო იზიარებს პირველი ინსტანციის სასამართლოს დასკვნას იმის შესახებ, რომ განსახილველ შემთხვევაში ოთარ გურგენაშვილმა ვადიანი სამხედრო სამსახური დაასრულა 2006 წლის 23 მაისს, ხოლო კონტრაქტი გააფორმა 2006 წლის 24 მაისს, ანუ იმ დროს, როდესაც მას ვადიანი (სავალდებულო) სამსახური უკვე დასრულებული ჰქონდა. კონტრაქტის საფუძველზე მისი ნამსახურობის ვადამ შეადგინა 1 წელი, 6 თვე და 2 დღე. პირველი ინსტანციის სასამართლოს მიერ, დავის გადაწყვეტისას მართებულად იქნა გამოყენებული მხარეთა შორის გაფორმებული კონტრაქტის 7.3. პუნქტის „ბ“ ქვეპუნქტი, რომლის თანახმად სამხედრო მოსამსახურე ვალდებულია, ჯარიმის სახით აანაზღაუროს 3 წლამდე (გარდა „ბ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევისა) და 3 წლის სამსახურის ვადის გასვლის შემდეგ კონტრაქტის შეწყვეტის შემთხვევაში მომდევნო ერთი წლის ხელფასი, საშუალოდ 5 000 ლარის ოდენობით, რომელიც დაანგარიშებული იქნება ბოლო თვის ხელფასის შესაბამისად. აღნიშნული გარემოებიდან გამომდინარე, დააკისრა სასამართლომ ოთარ გურგენაშვილს ჯარიმის თანხა „მომდევნო ერთი წლის ხელფასის“ კერძოდ, 7 140 ლარის ოდენობით.

სასამართლო ასევე არ იზიარებს აპელანტის მოსაზრებას პირგასამტებელოს თანხის ნაწილში სასამართლო გადაწყვეტილების უსაფუძვლობისა და დაუსაბუთებლობის შესახებ. სააპელაციო პალატა განმარტავს, რომ მოპასუხეს ჯარიმა პირგასამტებელოს ერთ-ერთ სახეს წარმოადგენს, ხოლო ცალკე ჯარიმას, როგორც ვალდებულების შესრულების საგარანტიო ღონისძიებას საქართველოს სამოქალაქო კოდექსი საერთოდ არ სცნობს. მხარეთა შორის დადებული ხელშეკრულების 7.3 მუხლით გათვალისწინებული ჯარიმა, ფაქტობრივად საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 417-ე მუხლით რეგლამენტირებულ პირგასამტებელოს წარმოადგენს. საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 420-ე მუხლის თანახმად, სასამართლოს შეუძლია საქმის გარემოებათა გათვალისწინებით, შეამციროს შეუსაბამოდ მაღალი პირგასამტებელო. მოცემულ შემთხვევაში, პირგასამტებელოს ოდენობა შეუსაბამოდ მაღალია, რის გამოც პირველი ინსტანციის სასამართლომ მართებულად შეამცირა პირგასამტებელოს თანხა გონივრულ ფარგლებში, კერძოდ, პირგასამტებელოს თანხის 6 631,20 ნაწილში.

სააპელაციო პალატა აღნიშნავს, რომ აპელანტის მიერ სადაოდ გამხდარი თანხა 341,95 ლარი, მოპასუხეს მიღებული აქვს შრომის ანაზღაურების ხელფასის სახით, საქმეში

წარმოდგენილი ინფორმაციის მიხედვით (ტომი 1. ს.ფ21) მოპასუხეს სადაო თანხა მიღებული აქვს როგორც ხელფასი. სასამართლო არ იზიარებს სააპელაციო საჩივარს აღნიშნულთან დაკავშირებით, ვინაიდან საქმის მასალებით არ დასტურდება, რომ საქართველოს თავდაცვის სამინისტრომ ოთარ გურგენაშვილის სანაცვლოდ მოამზადა სხვა მოსამსახურე, რისთვისაც დაიხარჯა 9 341,95 ლარი. კონკრეტულ შემთხვევაში, მოსარჩელეს აწევს ზიანის არსებობის და მისი ოდენობის მტკიცების ტვირთი. ამდენად, აპელანტის მოთხოვნა ხელშეკრულების პირობების დარღვევით გამოწვეული ზიანის ანაზღაურების შესახებ, დაუსაბუთებელია, ვინაიდან სამოქალაქო კანონმდებლობა ითვალისწინებს მხოლოდ ფაქტობრივად დამდგარი ზიანის ანაზღაურების ვალდებულებას.

სამხედრო მოსამსახურის სტატუსის „შესახებ“ კანონის მე-12 მუხლის პირველი პუნქტის თანახმად, სამხედრო მოსამსახურე იმყოფება სრულ სახელმწიფო კმაყოფაზე. ამდენად, მოსამსახურის მიერ გაწეული სამსახურისათვის ხელფასის გადახდა შეადგენს დამსაქმებლის ვალდებულებას.

განსახილველ შემთხვევაში, სასამართლო აღნიშნავს, რომ ხელფასის (შრომითი გასამრჯელოს), მიყენებული ზიანის სახით, სახელმწიფო ბიუჯეტის სასარგებლოდ გადახდა მოქმედი კანონმდებლობით არ არის გათვალისწინებული. ამასთან, მხარეთა შორის გაფორმებულ ხელშეკრულებაში არ არის მითითებული სამხედრო მოსამსახურის ვალდებულებაზე, აანაზღაუროს მასზე ხელფასის, ჯილდოს, მივლინებისა და ულუფის სახით გაცემული თანხები, ხელშეკრულებიდან გასვლისას ან ხელშეკრულების შეწყვეტისას.

„სახელმწიფო ბაჟის შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-5 მუხლის პირველი პუნქტის „უ“ ქვეპუნქტის თანახმად, შესაბამისად, აპელანტი გათავისუფლებულია სახელმწიფო ბაჟის გადახდისაგან. სააპელაციო საჩივრის დაკმაყოფილებაზე უარის თქმის პირობებში არ არსებობს წანამდვრები მხარეთა შორის სასამართლო ხარჯების განაწილებისათვის.

იხელმძღვანელა საქართველოს ადმინისტრაციული საპროცესო კოდექსის 1.2, მე-12 და 34.1¹ მუხლებით, საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 257-ე, 372-ე, 386-ე, 390-ე, 391-ე, 395-ე და 397-ე მუხლებით

სააპელაციო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატამ და ადგინა

1. საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს სააპელაციო საჩივარი არ დაკმაყოფილდეს.
2. უცვლელად დარჩეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიის 2011 წლის 04 იანვრის გადაწყვეტილება.
3. განჩინება შეიძლება გასაჩივრდეს საკასაციო წესით, საქართველოს უზენაესი სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა პალატაში (თბილისი, მმები ზუბალაშვილების ქ. №32), დასაბუთებული განჩინების მხარეთათვის გადაცემიდან ერთი თვის ვადაში თბილისის სააპელაციო სასამართლოს (თბილისი, გრ. რობაქიძის გამზ. 7ა) მეშვეობით.

მოსამართლე

თეა ძიმისტარაშვილი